

**KĀRTĪBA PAR IZGLĪTOJAMO DROŠĪBU IZGLĪTĪBAS IESTĀDES
PASTAIGU UN SPORTA LAUKUMĀ**
Liepājā

Nr. 14

*Izstrādāta saskaņā ar Ministru kabineta 2023. gada 22. augusta
noteikumiem Nr. 474 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo
profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība
izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos" trešās daļas 9.3. punktu*

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Mazulītis" (turpmāk tekstā – iestāde) iekšējais normatīvais akts "Kārtība par izglītojamo drošību izglītības iestādes pastaigu un sporta laukumā" (turpmāk tekstā – noteikumi) nosaka kārtību par iestādes izglītojamo (turpmāk – bērnu) drošību atrodoties iestādes pastaigu un sporta laukumā.
- 1.2. Pastaigā iestādes teritorijā par iestādes izglītojamo (turpmāk – bērnu) dzīvību un veselību atbild iestādes darbinieki.
- 1.3. Pastaigu laukuma teritorijai jābūt iekārtotai atbilstoši normatīvajiem aktiem par bērnu dzīvības un veselības nodrošināšanu.
- 1.4. Iestādes teritorijai jābūt nožogotai 1,5 m augstumā. Vārtiņiem jābūt pastāvīgi aizvērtiem.
- 1.5. Pastaigu laukumā nedrīkst iebraukt transporta līdzekļi, kuru uzturēšanos iestādē nav akceptējusi iestādes vadība.
- 1.6. Pastaigas iestādes pastaigu laukumā tiek organizētas no plkst. 10.30 – līdz plkst. 12.20. Šajā laikā tiek nodrošināts, ka iestādes vadības atļauju saņemošie transporta līdzekļi pastaigu laukumā neiebrauc, neizbrauc un tur neuzturas.
- 1.7. Atkritumu konteineriem jābūt norobežotiem un slēgtiem.
- 1.8. Sētniekam katru rītu regulāri jāpārbauda kanalizācijas šahtu vāki un jāseko, lai teritorija būtu bērnu veselībai un dzīvībai droša.
- 1.9. Iestādes teritorijas vārti tiek slēgti, dienesta mašīnu iebraukšanu un izbraukšanu stingri kontrolē sētnieks. Nepiederošu personu automašīnām teritorijā iebraukt stingri aizliegts.
- 1.10. Sausā laikā smiltis smilšu kastēs regulāri jālaista. Smilšu kastēm jābūt noslēgtām.
- 1.11. Pastaigu laukumā esošās celtnes un ierīces pārbauda reizi gadā un pēc nepieciešamības veicot to remontu. Rotaļu konstrukcijām jābūt stabilām, nostiprinātām un bērnu veselībai nekaitīgām.
- 1.12. Pedagogiem jānodrošina bērnu dzīvības un veselības aizsardzība pamatojoties uz "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība Liepājas pirmsskolas izglītības iestādē "Mazulītis"".

2. Noteikumi pedagogiem

- 2.1. Bērnu grupu pastaigām jābūt plānotām un organizētām metodiski pareizi, saskaņojot ar iestādes vadītāja vietnieci/metodiķi, atbilstoši pirmsskolas izglītības programmai, ievērojot katra bērna attīstības pakāpi un individuālās īpatnības.
- 2.2. Pirms izešanas ārā no iestādes telpām pastaigā vai ārtelpu nodarbībā, pedagogam jāzina bērnu skaits.
- 2.3. Ārtelpās plānotās rotaļnodarbības tiek atspoguļotas informācijas sistēmā "E-klasē" (turpmāk tekstā – E-klase), sadaļā Dienasgrāmata".
- 2.4. Pirms došanās pastaigā pedagogam jāpārbauda pastaigu/sporta laukumu un teritorija atbilstību drošības noteikumiem (rotaļu celtnes, vai nav bedres, u.c.).

2.5. Pirms došanās pastaigā pedagogam jāpārlicinās, vai pastaigu/sporta laukumos nav bīstamu priekšmetu (stikls, lieli zari, akmeņi, sadzīves priekšmeti, medikamenti, nenostiprināti dēļi, kastes ar naglām, elektrovadu gabali, u.c.).

2.6. Pedagogiem pastaigas laikā nav atļauts sarunāties ar citiem pedagogiem, darbiniekiem, vecākiem u.c. personām, atrasties ārpus savas bērnu grupas pastaigu laukuma, runāt pa telefonu, izņemot ārkārtas situācijās. Tas novērš pedagogu uzmanību no bērniem un var apdraudēt bērnu dzīvību, veselību un drošību.

2.7. Pēc bērna izņemšanas no iestādes vecākiem/aizbildņiem jāpamet iestādes teritorija.

2.8. Izglītojamā likumiskiem pārstāvjiem (turpmāk tekstā – vecāki) aizliegts traucēt pastaigu un uzdot pedagogam jautājumus par sava bērna attīstību un veselību, jo tas novērš viņu uzmanību no pārējiem bērniem, kas var apdraudēt bērnu dzīvību, veselību un drošību. Vecākiem jāsarunā ar pedagogu individuālās konsultācijas citā laikā, lai tās netraucētu pastaigas aktivitāšu procesu.

2.9. Pedagogam jāseko, lai bērni uz kanalizācijas šahtu vākiem nestāvē, nerotaļājas un neveic citas darbības.

2.10. Ja grupu pedagogs pamanījis rotaļu konstrukcijās kādus tehniskus bojājumus vai citus defektus, bērnu rotaļas ar tām jāpārtrauc un par to jāinformē iestādes saimniecības vadītājs. Bērns ved uz citu rotaļu laukumu.

2.11. Ziemas laikā pirms pastaigas pedagogam jāpārlicinās, vai ir droši pārvietoties pa celiņiem un pakāpieniem (vai celiņi un pakāpieni ir attīrīti no sniega un nokaisīti, jumti ir attīrīti no sniega un lāstekām).

2.12. Pastaigā var doties tad, ja ir normatīvo aktu prasībām atbilstoši laika apstākļi.

2.13. Pirms došanās pastaigā pedagogam jānovērtē, vai bērniem ir laika apstākļiem atbilstošs apģērbs un apavi.

2.14. Ja bērnam pirms došanās pastaigā konstatēti veselības traucējumi, pedagogam jākonsultējas ar iestādes māsu/vispārējās aprūpes māsu (turpmāk tekstā – māsa). Pēc bērna veselības stāvokļa apsekošanas, māsai jānosaka tālākā rīcība.

2.15. Pirms pastaigas skolotāja palīgam jāpalīdz apģērbt bērni. Līdz pastaigu laukumam bērnus ved pedagogs ar skolotāja palīgu. Pa kāpnēm bērni virzās disciplinēti, viens aiz otra, turoties pie kāpņu margām. Pedagogs iet grupas priekšgalā, skolotāja palīgs - aiz grupas. Pedagogam jāpārlicinās, vai situācija nav bīstama bērnu drošībai un veselībai. Pēc pastaigas skolotāja palīgs dodas uz pastaigu laukumu, divatā ar pedagogu ved bērnus uz grupu.

2.16. Pastaigas laikā pedagogam ir jānovēro ikviena bērna uzvedība, pievēršot uzmanību visam, kas notiek ar bērniem.

2.17. Pedagogam jāseko, lai pastaigu laukumā izmantotais izdales materiāls un rotaļlietas atbilstu bērnu vecumam un normatīvajiem aktiem.

2.18. Siltā laikā dodoties pastaigā bērniem jābūt vieglām galvassegām (cepurēm, lakatiņiem). Pedagogam jābūt līdzī pastaigā slēgtā traukā ūdens un pirmās palīdzības aptieciņa (ja tiek organizēta ārpus iestādes teritorijas pastaiga).

2.19. Traumu gadījumā un citu veselības traucējumu gadījumos, kas apdraud bērna dzīvību, pedagogam jānovērtē situācijas bīstamība un jārikojas atbilstoši attiecīgās instrukcijas prasībām:

2.19.1. jāsniedz pirmā palīdzība;

2.19.2. jāziņo par notikušo māsai un vadītājam, kuri nosaka tālāko rīcību;

2.19.3. par notikušo jāinformē bērna vecāki.

2.19.4. traumu gadījumā jānodrošina cietušā nekustīgs stāvoklis;

2.19.5. nepieciešamības gadījumos operatīvi jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība;

2.19.6. jāorganizē cietušā nogādāšana slimnīcā.

2.20. Māsai jāseko pastaigu norisei, kontrolējot, kā tiek ievērotas sanitārās normas, atbilstoši "Higiēnas prasībām izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmas".

2.21. Pedagogam un māsai jānovēro bērnu veselības stāvokli, pamatojoties uz "Kārtība par rīcību, kad bērnam konstatētas infekcijas slimību pazīmes".

2.22. Ja pastaigas laikā ir pamanītas izmaiņas bērnu veselības stāvoklī, pedagogam par to jāinformē māsa. Vajadzības gadījumā pedagogiem jāsniedz bērnam pirmā palīdzība.

2.23. Pastaigas laikā bērni bez pedagoga uzmanības nedrīkst atrasties ne brīdi. Ja bērns vēlas uz tualeti, grupas pedagogs lūdz piekārt bērnu blakus pastaigas laukuma teritorijā esošajam pedagogam. Pedagogs ar bērnu dodas pie skolotāja palīgam (vai ziņo skolotāja palīgam pa

telefonu) un nodod bērnu. Pedagoģs dodas atpakaļ uz pastaigas laukumu. Bērnu pastaigas laukumā atved skolotāja palīgs un informē par to grupas pedagoģu.

2.24. Organizējot bērnus pastaigu laukumu sakopšanā, pedagoģam jā sagatavo rotaļu darba rīki atbilstoši bērnu vecumam, ievērojot drošības noteikumus.

2.25. Pastaigas laikā pedagoģam jāseko, lai bērni atrastos grupai noteiktajā pastaigu/sporta laukuma teritorijā.

2.26. Ugunsgrēka, vētras, plūdu vai citās ārkārtas situācijās jā rīkojas atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

2.27. Pedagoģam vairākkārt jāpārbauda, vai pastaigu laukumā atrodas visi bērni. Ja konstatēts, ka kāds no grupas bērniem neatrodas pārējo vidū, jāorganizē viņa tūlītēja meklēšana, ziņojot iestādes vadībai, pašvaldības policijai un vecākiem.

3. Noteikumi par pastaigu un sporta laukuma rotaļu celtnēm

3.1. Bērnu rotaļāšanās laikā ar pastaigu laukuma rotaļu celtnēm, pedagoģam jāseko, lai rotaļāšanās notiktu viņu uzraudzībā.

3.2. Bērnu vizināšanās laikā pa slidkalniņu, pedagoģam jāorganizē ar blakus grupas pedagoģu vai pieaicinot grupas skolotāja palīgu:

3.2.1. jāpārliecinās, ka bērniem nav ap kaklu nekādu aukliņu vai garu ķēdīšu vai rokās neatrodas rotaļlietas vai citi priekšmeti;

3.2.2. vienam pedagoģam jāpavada bērns pa slidkalniņa kāpnītēm uz augšu, otram jāstāv pie tā apakšas;

3.2.3. stingri jāseko, lai slidināšanās pa slidkalniņu noris sēdus stāvoklī;

3.2.4. slidināšanos pa slidkalniņu drīkst atļaut pa vienam, nākamais bērns var sākt slidināšanos, gaidot pedagoģa norādi;

3.2.5. jāseko, lai slidkalniņa priekšā neatrastos citi bērni.

3.3. Bērnu rotaļāšanās laikā ar šūpolēm (bērniem no 4 līdz 7 gadu vecumam), pedagoģam jāseko, lai bērns:

3.3.1. šūpojas sēdus, turoties pie šūpoļu auklām;

3.3.2. nelec no šūpolēm to kustības laikā;

3.3.3. netur rokās rotaļlietas vai citus priekšmetus;

3.3.4. nešūpo tukšas šūpoles;

3.3.5. nešūpojas lenķī;

3.3.6. neķer vai neaptur citus bērnus šūpošanās laikā;

3.3.7. nestaigā tuvu, kad šūpojas citi bērni.

3.4. Bērnu vizināšanās laikā ar rotaļu ierīci **"Karuselis ar sēdvietām"** (bērniem no 3 līdz 7 gadu vecumam), pedagoģam jāseko, lai tiktu ievēroti šādi noteikumi:

3.4.1. uz katra rotaļu ierīces sēdekliša drīkst sēdēt tikai viens bērns;

3.4.2. bērnam jāturas pie krēsliņiem piestiprinātajiem stienīšiem;

3.4.3. tuvumā nedrīkst atrasties citi bērni;

3.4.4. vizināšanos nedrīkst veikt ātri, strauji un ilgstoši;

3.4.5. pedagoģam jānovēro bērnu pašsajūta.

3.5. Bērnu šūpošanās laikā ar šūpolēm **"Balansieris"** (bērniem no 3 līdz 7 gadu vecumam), skolotājam jāseko, lai:

3.5.1. katrā šūpoļu pusē sēdētu tikai viens bērns;

3.5.2. bērns ar abām rokām turas pie rokturišiem;

3.5.3. šūpošanās nenotiktu strauji;

3.5.4. tuvumā neatrastos citi bērni.

3.6. Rotaļājoties ar rotaļu celtni - līdzsvara balķis **"Čūska"** (bērniem līdz 7 gadu vecumam), pedagoģam jāseko, lai:

3.6.1. ejot vairākiem bērniem vienlaikus pa līdzsvara dēli, tiktu ievērots attālums vienam no otra;

3.6.2. nenotiktu bērnu grūstīšanās;

3.6.3. bērnam nebūtu rokās rotaļlietas vai priekšmeti.

3.7. Bērniem rotaļājoties ar rotaļu ierīci **"Vingrošanas trijstūris"** (bērniem no 4 līdz 7 gadu vecumam), pedagoģam jāseko, lai:

- 3.7.1. bērnu aktivitātes notiktu tikai pedagoga klātbūtnē;
- 3.7.2. vienlaicīgi rotaļu ierīci neizmanto divi un vairāk bērnu;
- 3.7.3. rotaļu ierīces izmantošanas brīdī blakus neatrastos citi bērni;
- 3.7.4. bērnam būtu piemēroti apavi kāpšanai (bez papēža, ar neslidenu zoli);
- 3.7.5. bērnam ap kaklu nav garu ķēdīšu vai aukliņu.
- 3.8. Bērniem rotaļājoties ar rotaļu celtni – “**Līdzsvara tiltiņš**” (bērniem no 4 līdz 7 gadu vecumam), pedagogam jāseko, lai:
 - 3.8.1. vienlaicīgi uz rotaļu ierīces drīkst atrasties ne vairāk par 3 bērniem;
 - 3.8.2. bērns drīkst izmantot rotaļu celtni tikai ar pedagoga atļauju un viņa klātbūtnē;
 - 3.8.3. bērnam nedrīkst būt ap kaklu nekādu aukliņu vai garu ķēdīšu un rokās nedrīkst būt rotaļlietas vai citi priekšmeti;
 - 3.8.4. pedagogs palīdz bērnam uzkāpt un nokāpt no rotaļu celtnes;
 - 3.8.5. pa rotaļu celtni bērns iet lēnām, skatoties, kur liek kājas, pieturoties pie margām;
 - 3.8.6. uz rotaļu celtnes bērnam nav atļauts lēkāt, skriet, gulties, grūstīt citus, kā arī nepieciešams ievērot attālumu no blakus esošā bērna.
- 3.9. Ar bērnu **Rotaļu kompleksu “Mini”** (bērniem no 3 līdz 7 gadu vecumam). Rotaļu darbības var veikt tikai pedagoga klātbūtnē. Bērniem, izmantojot šo rotaļu ierīci, pedagogs nodrošina, lai:
 - 3.9.1. bērniem ap kaklu nav aukliņu vai garu ķēdīšu, kā arī bērnu rokās neatrodas priekšmeti vai rotaļlietas;
 - 3.9.2. viens pedagogs pavada bērnu pa rotaļu ierīces kāpnītēm uz augšu, otrs stāv pie slidkalniņa apakšas;
 - 3.9.3. slidināšanās pa slidkalniņu noris tikai sēdus stāvoklī;
 - 3.9.4. slidināšanos pa slidkalniņu bērni veic pa vienam, nākamais bērns var sākt slidināšanos, gaidot pedagoga norādi;
 - 3.9.5. slidkalniņa priekšā neatrodas citi bērni.
- 3.10. Bērniem rotaļājoties ar sporta laukumā esošo sporta aprīkojumu – **basketbola statni un vairogu, grozu un tīklu, hokeja vārtiem** (bērniem no 6-7 gadu vecumam), pedagogiem jāseko, lai:
 - 3.10.1. rotaļāšanās sporta laukumā notiktu tikai pedagoga klātbūtnē;
 - 3.10.2. bērni nebojā sporta aprīkojumu un izturas saudzīgi pret to;
 - 3.10.3. bērniem nedrīkst kāpt vai karāties uz iepriekš minētā sporta aprīkojuma.
- 3.11. Pedagogs nedrīkst pieļaut situāciju, ka bērni vienlaicīgi rotaļājas gan rotaļu laukumā, gan sporta laukumā.
- 3.12. Ziemas periodā, pastāvot zemas gaisa temperatūrai, sekot, lai bērns ar lūpām, mēli nepieskartos metāla virsmām.

4. Noslēguma jautājumi

- 4.1. Noteikumi publicēti iestādes mājas lapā: www.mazulitis.liepaja.edu.lv sadaļā “Dokumenti”.
- 4.2. Visiem iestādes pedagogiem un darbiniekiem ne vēlāk kā triju nedēļu laikā pēc katra mācību gada sākuma ir pienākums iepazīties ar kārtības saturu un atbildību un to ievērot.
- 4.3. Pirms bērna uzņemšanas iestādē un katru gadu septembrī vecāki iepazīstas ar noteikumiem un apliecina to ar savu parakstu, norādot datumu.
- 4.4. Atzīt par spēkā neesošu iestādes 2016. gada 10. februāra iekšējo normatīvo aktu “Kārtība par izglītojamo drošību izglītības iestādes pastaigu un sporta laukumā”.